

Abstrakt

Rigorózní translatologicko-historiografická práce představuje korpus překladů české literatury vydaných v knižní podobě v Mexiku do roku 2019 včetně, věnuje se jeho popisu a studiu v širším socio-kulturním a nakladatelském kontextu. Práce se snaží odpovědět na otázky *jaká* česká literatura byla v Mexiku vydána, *kdy*, *kde* a *proč* byla přeložena a *kdo* je autorem překladů. Teoretická část práce představuje česko-mexické vztahy na pozadí sociokulturního a literárního polysystému obou zemí se zaměřením na 20. století. Dále se práce opírá o translatologicko-teoretický rámec teorie polysystémů, praxeologie překladu a role překladatele, vysvětluje fenomén přímého a nepřímého překladu, pojednává o významu paratextů při studiu překladů, vysvětluje specifika produkce překladu pro hispanofonní země a nastiňuje otázku překladu z malých kultur. Metodologicky se práce opírá o historiografické bádání, paratextuální analýzu diskurzu a orální historii. Na základě těchto metod práce představuje korpus 41 překladů vydaných v Mexiku, včetně „dovezených“ překladů a reedic, a přináší kompletní informaci o každém přeloženém titulu. Následně práce aktualizuje korpus mexické literatury přeložené do češtiny a snaží se interpretovat a porovnat vývoj česko-mexických a mexicko-českých překladů z diachronního, literárně-druhového a translatologického hlediska v souvislosti s překladatelským a nakladatelským procesem.

Klíčová slova: Mexiko, česká literatura, překlad do španělštiny, paratext, rozhovor, překladatel

Abstract

This PhD translational-historiographical thesis presents a corpus of translations of Czech literature published in a book form in Mexico until 2019, including its description and analysis in a broader socio-cultural and publishing context. The aim of the thesis is to answer questions about *which* Czech literature was published in Mexico, *when*, *where* and *why* it was translated, and *who* is the author of the translations. The theoretical part of the thesis presents Czech-Mexican relations as they evolved in the sociocultural polysystem of the 20th century. The thesis further uses the theoretical framework of the polysystem theory, the praxeology of translation and the translator's role, it explains the phenomenon of direct and indirect translation, it discusses the importance of paratexts for the study of translations, it comments the specificity of producing translations for the Spanish-speaking countries as well as it outlines the issue of translating from small cultures. Historiographical research, paratextual discourse analysis and oral history were used as the methodological core of this thesis. Using these methods, the thesis

presents a corpus of 41 translated Czech literary works published in Mexico, including “imported” translations and re-editions, supplying comprehensive details on every one of them. At the end, the thesis updates the corpus of Mexican literature translated into Czech aiming to explain and compare the evolution of Czech-Mexican and Mexican-Czech translations from a diachronic, literary-genre and translation studies point of view in connection with the translation and publishing processes.

Key words: Mexico, Czech literature, translation into Spanish, paratext, interview, translator